

Wykaz kluczowych aktywności ZGWRP w zakresie prawodawstwa

Związek Gmin Wiejskich RP z uwagą śledzi proces legislacyjny i na bieżąco wyraża opinie i stanowiska do wielu aktów prawnych, projektów ustaw, rozporządzeń wykonawczych oraz założeń aktów prawnych dotyczących obszarów wiejskich, rozwoju lokalnego, a także administracji publicznej. Poniżej przedstawiamy wybrane, najistotniejsze działania parlamentu i rządu w zakresie prawodawstwa, realizowane w ostatnim okresie, co do których Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej wydawał stanowiska, opinie, lub uczestniczył w procesie legislacyjnym.

- **Obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, – druk sejmowy nr 24.**

Projekt dotyczy częściowego wyrównania ubytków w dochodach JST (w zakresie ich dochodów własnych i subwencji, spowodowanych wprowadzeniem w latach 2005 – 2011 wielu zmian w ustawach. Projekt przez stronę samorządową zwany jest „stawka większa niż 8 miliardów”. W projekcie zawarta jest propozycja rekompensat dla gmin z terenami wiejskimi za utracone korzyści związane ze znajdującymi się na ich terenach różnymi obszarami chronionymi. W zbieraniu podpisów pod projektem zaangażowane były samorządy różnych szczebli, ale najwięcej zebrały gminy wiejskie. Projekt wpłynął do Sejmu RP 27 września 2012 roku i poza I czytaniem oraz powołaniem podkomisji nadzwyczajnej, nie kontynuowano jakichkolwiek prac do końca VII kadencji. Jako projekt obywatelski nie uległ on dyskontynuacji i 19 listopada 2015 roku, pod nowym numerem druku sejmowego (nr 24), skierowano go do dalszych prac. 12 stycznia 2016 r. do Sejmu wpłynęło stanowisko rządu ws. projektu ustawy. Stanowisko to, podobnie jak i poprzedniego rządu jest negatywne. Czytamy w nim m.in. „W ciągu trzech lat od złożenia projektu ustawy w Sejmie RP zaszły zmiany, które nie mogą być pominięte przy ocenie proponowanych rozwiązań. Tym samym, już z tego punktu widzenia, wskazane przez projektodawców wyniki nie mogą być przyjęte w przedstawionej formie”. Dnia 26 stycznia 2016 r. podczas spotkania z Przewodniczącym Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, strona samorządowa zachęcała parlamentarzystów do dalszych prac nad naszym projektem. 25 lutego 2016 r. powołano nową podkomisję do rozparzenia projektu ustawy, która na jedynym dotychczas posiedzeniu w dniu 10 marca 2016 r. przeprowadziła „dyskusję ogólną”.

- **Przedstawiony przez Prezydenta RP projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, – druk sejmowy 51.**

Projekt ustawy, który wpłynął do Sejmu 29 listopada 2015 roku, dotyczy zwiększenia kwoty zmniejszającej podatek z 556,02 zł do 1440 zł. Oznacza to pośrednio zwiększenie kwoty wolnej od opodatkowania z 3091 zł do 8000 zł oraz zwiększenie kwoty zmniejszającej zaliczki na podatek dochodowy z 46,33 zł do 120 zł. Projekt prezydencki ma na celu doprowadzenie do zgodności z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego oraz jest

wypełnieniem obietnicy wyborczej. Kancelaria Sejmu zwróciła się do Związku Gmin Wiejskich RP z prośbą o opinię w sprawie projektu ustawy. Związek negatywnie zaopiniował projekt ustawy z uwagi na brak wskazania źródła pokrycia ubytku w dochodach JST w kwocie 7.73 mld zł rocznie. Opinia Związku znajduje się na stronie internetowej www.zgwrp.pl. 2 grudnia 2015 r. w Sejmie odbyło się pierwsze czytanie projektu ustawy w i została ona przekazana do Komisji Finansów Publicznych. Z inicjatywy strony samorządowej KWRiST odbyło się 18 stycznia br. spotkanie przedstawicieli korporacji samorządowych z Ministrem Finansów Pawłem Szałamachą w sprawie zmiany ustawy o dochodach JST, w związku z planowanym podniesieniem kwoty wolnej od podatku. Uczestniczący w spotkaniu przedstawiciele strony samorządowej usłyszeli, że rząd nie jest skłonny dokonywać korekty ustawy o dochodach JST, upatrując w procesie zwiększenia kwoty wolnej od opodatkowania czynników wzrostu dochodów samorządów. 13 kwietnia 2016 r. projekt skierowano do podkomisji stałej do monitorowania systemu podatkowego.

- **Rządowy projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2016, – druk sejmowy nr 67.**

Projekt, który wpłynął do Sejmu 4 grudnia 2015 roku dotyczył propozycji zmian niektórych ustaw związanych z prawidłową realizacją ustawy budżetowej na rok 2016. Ku zaskoczeniu strony samorządowej, w ostatnim momencie dodano do niego art. 13, który był literalnym powtórzeniem regulacji z art. 32 tzw. ustawy około budżetowej obowiązującej w 2015 r. Zarówno regulacja poprzednia, jak i obecna zobowiązuje gminy i powiaty do przekazywania środków na finansowanie potrzeb edukacyjnych niepełnosprawnych uczniów w wysokości nie niższej, niż wynikająca z podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. ZGWRP zwrócił się do Przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych o wykreślenie art. 13 z rządowego projektu ustawy. W swoim stanowisku (dostępnym na www.zgwrp.pl) podnosiliśmy m.in., że rząd, nie patrząc na obietnice złożone rok wcześniej stronie samorządowej, ani też na prawne i faktyczne perturbacje stosowania art. 32 w praktyce, często ze szkodą dla beneficjentów, w ostatniej chwili uzupełnił druk 67 o kontrowersyjne zapisy art. 13. W uzasadnieniu projektu ustawy nie ma odniesienia do zgłaszanych w ubiegłym roku uwag czy też zastrzeżeń Rządowego Centrum Legislacji z 2014 r. oraz uwag konstytucyjnych podniesionych we wniosku do Trybunału Konstytucyjnego. Mimo sprzeciwu strony samorządowej, Sejm uchwalił ustawę 16 grudnia 2015 roku. Senat nie wniósł uwag, zatem Prezydent podpisał ustawę 21 grudnia 2015 roku. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2015 r. poz. 219.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, - druk sejmowy nr 74.**

Wniesiony do Sejmu 1 grudnia 2015r. projekt dotyczył zapewnienia najemcom prawa do lokalu zamiennego oraz pokrycia kosztów przeprowadzki w związku z koniecznością remontu lub rozbiórki budynku, który wymaga opróżnienia. Obowiązek ten spoczywać ma na właściwej gminie. Ustawa ta przesuwa o 2 lata z 31 grudnia 2015 r. na 31 grudnia 2017 r. obowiązek gminy w zakresie zapewnienia najemcy lokalu mieszkalnego mieszkania zamiennego oraz pokrycia kosztów przeprowadzki, jeśli najemcy lokalu płacącego czynsz regulowany wypowiedziano umowę najmu. Pierwotny zapis przewidywał przesunięcie tego terminu aż o 10 lat. Jednak argumenty przedstawiane przez przedstawicieli gmin mówiące o nadużywaniu przez właścicieli lokali mieszkalnych tego zapisu dla prywatnych korzyści kosztem finansów publicznych, a szczególnie gminnych, przekonały parlament do skrócenia tego okresu do 2 lat. Sejm ustawę uchwalił 16 grudnia 2015 r. Wobec braku poprawek ze strony Senatu, Prezydent 21 grudnia 2015 r. ustawę podpisał. Ustawa weszła w życie następnego dnia po jej ogłoszeniu. Dz. U. z 2016 r. poz.8.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska, - druk sejmowy 103.**

Wniesiony w dniu 7 grudnia 2015 roku projekt dotyczył zmian terminu odroczenia płatności opłaty za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnej kary pieniężnej. Zakres ustawy jest bardzo ważny dla gmin, które nie zrealizowały zamierzeń ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) i którym z tego powodu groziły wysokie kary. ZGWRP pozytywnie przyjął i ocenił projekt, tym bardziej, że od wielu lat zabiegaliśmy o skorelowanie zadań ujętych w KPOŚK z planowanymi środkami wsparcia na ich

realizację. W ustawie Prawo ochrony środowiska zmieniony został art. 317 ust. 1a. Zmiana polega na przesunięciu terminu zobowiązania do wnoszenia opłaty za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnej kary pieniężnej z 31 grudnia 2015 r. na 31 grudnia 2018 r. w przypadku, jeśli przedsięwzięcie realizowane w ramach krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych zostanie zrealizowane w terminie do 31 grudnia 2018 r. Marszałek województwa ma prawo odraczać termin wnoszenia opłaty, a po zrealizowaniu przez gminy zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej stwierdzić w drodze decyzji umorzenie odroczonej opłaty. Sejm ustawę uchwalił 7 grudnia 2015 roku, Senat nie wniósł poprawek i Prezydent 28 grudnia 2015 roku ustawę podpisał. Weszła ona w życie 30 grudnia 2015 roku pod tytułem: ustawa zmieniająca ustawę Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2015r, poz.2278).

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne, - druk sejmowy nr 105.**

Projekt ustawy wniesiony do Sejmu 7 grudnia 2015 roku dotyczył w swej istocie zmian taksatowych i nazewnictwa, a także postępowania samorządów w zakresie map ryzyka powodziowego i zarządzania tym ryzykiem. W dniu 16 grudnia 2015 roku Sejm uchwalił nowelizację, do której Senat nie wniósł uwag, wobec czego została ona 28 grudnia 2015 roku podpisana przez Prezydenta i ogłoszona w Dz.U. z 2015 r. poz. 2295. Nowela weszła w życie z początkiem 2016 r. Znosi ona obowiązek uwzględniania w planowaniu przestrzennym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego. Gmina ma prawo podjąć sama decyzję, czy dany obszar przewidziany pod zabudowę pozostawić jako teren budowlany, czy jako obszar zalewowy. Podejmując decyzję bierze na siebie obowiązek odszkodowawczy. Jeżeli teren pozostawiony w planie jako budowlany zostanie zabudowany, a nastąpi powódź która spowoduje zniszczenia, to na gminę spadnie właśnie obowiązek wypłaty odszkodowania. Jeśli gmina uzna teren za zalewowy, to z kolei będzie odpowiadać za obniżenie wartości gruntów spowodowaną zmianą planu miejscowego uwzględniającego mapy ryzyka. Państwo uwolniło się w ten sposób od wszelkiej odpowiedzialności odszkodowawczej.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, – druk sejmowy nr 106.**

Wniesiony do Sejmu 9 grudnia 2015 roku projekt dotyczył obowiązku szkolnego od 7 roku życia, obowiązku odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dziecko 6-letnie, prawa do rozpoczęcia edukacji szkolnej od 6 roku życia - na wniosek rodziców, możliwości kontynuacji w roku szkolnym 2016/2017 nauki w klasie I szkoły podstawowej przez dzieci 7-letnie, które rozpoczęły edukację w roku szkolnym 2015/2016 jako 6-latki - na wniosek rodziców, możliwości odroczenia obowiązku szkolnego w przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego do 9 roku życia, przesunięcia terminu przekształcenia oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w przedszkola z 1 września 2016 r. na 1 września 2019 r. ZGWRP aktywnie uczestniczył w pracach nad projektem. Uczestniczyliśmy w posiedzeniach komisji, a także wydano i opublikowano opinię w tym zakresie (opinia dostępna na www.zgwrp.pl). W naszej negatywnej opinii do całości projektu ustawy zmieniającej, wykazano negatywny wpływ nowelizacji na funkcjonowanie szkół prowadzonych przez samorządy, ubytek subwencji oświatowej, problemy z dostateczną ilością miejsc w przedszkolach, a nawet na sztuczną, niezawinioną przez ucznia, drugoroczność. Wskazywaliśmy także, że nowelizacja ignoruje, głos zdecydowanej większości rodziców którzy posłali dzieci do szkoły w wieku 6 lat, oraz odbiera samodzielność gminom w zakresie kształtowania sieci publicznych szkół na rzecz kuratora oświaty. W tej sprawie Przewodniczący Związku wraz z Przewodniczącym Związku Nauczycielstwa Polskiego wydali wspólne oświadczenie, - przekazane opinii publicznej. Niestety, głos samorządowców w tej sprawie został pominięty i 29 grudnia 2015 roku Sejm ustawę uchwalił. Wobec braku poprawek ze strony Senatu, Prezydent 7 stycznia 2016 roku ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2016 r. poz.35.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii, - druk sejmowy nr 134.**

Wniesiony do Sejmu 16 grudnia 2015 r. projekt dotyczył odroczenia o 6 miesięcy wejścia w życie przepisów rozdziału 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, w szczególności kwestii

dotyczących uruchomienia systemu aukcyjnego do zakupu energii elektrycznej z instalacji odnawialnych źródeł energii oraz mechanizmów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej w mikroinstalacjach o łącznej zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 10 kW

ZGWRP był w 2015 r. mocno zaangażowany w wspieranie przepisów ustawy o OZE. Wspierał zarówno gminy, na terenie których powstawały instalacje biogazowe jak też elektrownie wiatrowe i wodne, ale także instalacje fotowoltaiczne, szczególnie te obywatelskie o mocy do 3 kW, oraz 3 -10 kW. Przepisy dotyczące systemu sprzedaży aukcyjnej oraz taryf gwarantowanych miały wejść w życie od 1 stycznia 2016 r. Zasadnicza zmiana, wprowadzona poprzez projekt poselski, polega na przesunięciu o pół roku (na 1.07.2016) rozdziału 4 ustawy, który dotyczy mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, w tym m.in. nowych, w stosunku do obowiązującego prawa, mechanizmów aukcji dla dużych źródeł OZE oraz taryf gwarantowanych dla mikroźródeł OZE. Ocenia się, że ta nowelizacja może doprowadzić do bankructwa właśnie najmniejszych prosumentów, którzy zgodnie z pierwotną treścią ustawy wybudowali albo kończą budowę instalacji fotowoltaicznych o mocy do 10 kW. Nowelizacja nie tylko odracza o sześć miesięcy rozdział 4 ustawy, a więc wejście w życie cen gwarantowanych, ale nawet zabrania podłączania tych instalacji na istniejących zasadach i produkcji prądu tylko na swoje potrzeby, pod groźbą uniemożliwienia skorzystania od 1 lipca z cen gwarantowanych. Jak na razie nie są znane konkretne mechanizmy, jakie resort energii zaproponuje w spodziewanej niebawem nowelizacji ustawy o OZE dla grupy tzw. prosumentów. Jak się jednak wydaje, ta spodziewana nowelizacja nie poprawi ich pozycji. Zgodnie z pomysłami resortu produkujący na własne potrzeby dostaną częściową rekompensatę poniesionych nakładów. Z kolei chcący zarabiać na sprzedaży prądu będą się rozliczać na podstawie ryczałtowej stawki. Sejm, 29 grudnia 2015 r., po poprawkach Senatu, ustawę uchwalił, a Prezydent tegoż samego dnia ją podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2015 r. poz. 2365 pod nazwą: Ustawa o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz ustawy – Prawo energetyczne. Niestety, zanim ustawa praktycznie weszła w życie – do Sejmu wpłynął nowy poselski projekt ustawy w tym zakresie, patrz uwagi dot. **druku sejmowego 476**.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, - druk sejmowy nr 164.**

Wniesiony 28 grudnia 2015 r. projekt dotyczył usystematyzowania zagadnień dotyczących pieczy zastępczej oraz wprowadzenia zakazu umieszczania dzieci w pieczy zastępczej wyłącznie z powodu ubóstwa. Co do zasady ZGWRP - w ślad za Związkiem Powiatów Polskich - poparł tę inicjatywę. Niemniej jednak wskazano, że bezwzględne brzmienie tegoż zapisu w praktyce może prowadzić do sytuacji, w której dobro rodziców biologicznych, w postaci zachowania pełnej władzy rodzicielskiej będzie przedkładane ponad dobro dzieci, którym ani ta rodzina ani organ władzy publicznej nie będą w stanie zapewnić właściwych warunków bytowych w środowisku rodzinnym. Ponadto regulacja może zmierzać do próby przerwania przez rodziców biologicznych na organy władzy publicznej całkowitej odpowiedzialności za dostarczenie środków utrzymania dzieci. Sejm, 18 marca 2016 r., po uwzględnieniu poprawki Senatu, ustawę uchwalił. Ustawa, po podpisaniu przez Prezydenta, została ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 406.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo łowieckie, - druk sejmowy nr 219.**

Wniesiony 15 stycznia 2016 r. projekt dotyczył zwiększenia zaangażowania Skarbu Państwa i jego przedstawicieli w procesie gospodarki łowieckiej w Polsce (w tym wypłat odszkodowań rolnikom za straty wyrządzone przez zwierzynę łowną) i utworzenia Funduszu Odszkodowawczego. ZGWRP przesłał do Sejmu swoją opinię (ogłoszona na www.zgwrp.pl), w której pozytywnie odnosi się do zmiany ustawy w zakresie zmiany uregulowania zasad dochodzenia i rozpatrywania spraw związanych z odszkodowaniami za szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną, a szczególnie utworzenia Państwowego Funduszu Odszkodowawczego. Równocześnie, obok innych uwag, wnieśliśmy o rozszerzenie katalogu zwierząt dokonujących szkód o muflony i bobry oraz dzikie ptactwo wędrujące jak żurawie, gęsi i łabędzie. Wskazaliśmy także, iż projekt niepotrzebnie komplikuje i wydłuża proces zgłaszania szkody. Określenie właściwości wójta, burmistrza lub prezydenta w zakresie miejsca zgłoszenia szkody, czyni z tychże organów wyłącznie „biura podawcze” oraz organy pośredniczące. Zatem zgłoszenie powinno być przekazywane bezpośrednio do organu odpowiedzialnego za prowadzenie postępowania, czyli wojewody. Projekt przekazano do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które 09 marca 2016 r. projekt przyjęły wraz z poprawkami i wnioskami mniejszości (druk nr 324). Na 18 posiedzeniu, 12 maja 2016 r., podczas II czytania Sejm zdecydował o ponownym skierowaniu projektu do komisji w celu przedstawienia sprawozdania.

10 marca 2016 r. w tej samej sprawie projekt złożyło Polskie Stronnictwo Ludowe, druk sejmowy nr 372. Projekt 30 marca 2016 r. skierowano do I czytania na posiedzeniu Sejmu. Z punktu widzenia naszych interesów, ze względu na podobieństwo obu projektów, ZGWRP nie będzie przedstawiał nowej opinii w tej sprawie.

22 czerwca 2016 r. strona samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego negatywnie odniosła się do rządowego projektu ustawy – Prawo łowieckie i nie wyraziła zgody na uproszczoną procedurę opiniowania projektu. Projekt dotyczy gospodarki łowieckiej w całości i jest bardzo złożony. Obejmuje także zakresy objęte w omawianych drukach sejmowych nr 219 i nr 372. ZGWRP stanowisko w sprawie Prawa łowieckiego przedstawi na etapie dalszych prac parlamentarnych. Powracając do druku nr 219, to Sejm na swoim 21 posiedzeniu, 22 czerwca 2016 r. uchwalił ustawę zawierającą zmiany – zgodnie z naszymi postulatami (wniosek o odszkodowanie składa się bezpośrednio do wojewody, wyjątkowo można go złożyć za pośrednictwem wójta, ale nie do wójta!). 11 lipca 2016 r. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 1082.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, - druk sejmowy nr 221.**

Wniesiony 15 stycznia 2016 r. poselski projekt Klubu PO projekt dotyczył dostosowania skali podatkowej do wyroku TK z 28 października 2015 r., projekt proponuje zwolnienie od opodatkowania kwoty 8 000 zł rocznie oraz wprowadzenie mechanizmu uzależniającego zmiany wysokości kwoty zmniejszającej podatek wprost od wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, nie zaś od samego kryterium dochodowego. Projekt ustawy korespondował z projektem przedłożonym przez Prezydenta RP, druk sejmowy 51 (omawiany wyżej). ZGWRP, w swej opinii do projektu, zauważył, że zapis art. 2 projektowanej ustawy zmierza do zrekompensowania utraconych dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu podniesienia kwoty zmniejszającej podatek od osób fizycznych proponowanej w art. 1 niniejszego projektu. Stąd też uważamy, iż zasadą powinno być całkowite rekompensowanie ubytku dochodów gmin z podatku PIT, w wyniku zmian legislacyjnych które podnoszą podatnikowi kwotę zmniejszającą ten podatek. Niestety Sejm 25 lutego 2016 r. projekt odrzucił już w I czytaniu i nie skierował go do dalszych prac.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody, - druk sejmowy 265.**

Wniesiony 12 lutego 2016 r. poselski projekt ustawy dotyczył stworzenia możliwości przeznaczania środków funduszu leśnego, tworzonego w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe na ochronę przyrody w lasach, realizowaną metodami gospodarki leśnej oraz na wsparcie parków narodowych poprzez rozszerzenie możliwości finansowania ich określonych działań, w tym tworzenie infrastruktury i wykup nieruchomości na gruntach w granicach parków narodowych. Projekt skierowano do I czytania w Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Opinia ZGWRP dot. projektu została przesłana do Sejmu (dostępna na www.zgwrp.pl), w której oceniliśmy brak oszacowania wpływu ustawy na budżety JST, a także wskazaliśmy na możliwość finansowania ze środków funduszu leśnego remontów i budowy dróg transportu rolnego prowadzących do kompleksów leśnych w parkach narodowych. Komisja swoje stanowisko, uwzględniające poprawki zawarła w sprawozdaniu, druk nr 296-A. Sejm 11 marca 2016 r. na III czytaniu ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, zatem ustawę 21 marca 2016 r. przekazano Prezydentowi do podpisu, po czym opublikowano w Dz. U. z 2016 r. poz. 422

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 280.**

Projekt wpłynął do Sejmu 23 lutego 2016 r, i dotyczył m. in. likwidacji obowiązku realizowania przez nauczycieli w ramach 40-godzinnego tygodniowego czasu pracy tzw. "godzin karcianych", uregulowania na poziomie ustawy zasadniczych kwestii dotyczących postępowania dyscyplinarnego wobec nauczycieli, a także usprawnienia tego postępowania, wprowadzenia centralnego rejestru orzeczeń dyscyplinujących. Projekt zawiera także propozycje rozwiązania kwestii gratyfikacji nauczycieli uzyskujących tytuł „Profesora Oświaty”.

Wcześniej projektem, jako projektem rządowym, zajął Zespół Edukacji Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz sama Komisja. Strona samorządowa zaakceptowała zmiany ustawy w zakresie postępowania dyscyplinarnego oraz gratyfikacji dla Profesorów Oświaty, natomiast negatywnie odniosła się do likwidacji tzw. godzin karcianych. Przewodniczący Związku wymógł na Ministerstwie Oświaty jednoznaczne stanowisko w tym zakresie. Stanowisko to decyduje, że wszelkie dotychczasowe zajęcia odbywające się w ramach tzw. godzin karcianych mogą być kontynuowane wyłącznie jako płatne i to płatne przez samorządy. Rząd, mimo negatywnego stanowiska strony samorządowej, skierował projekt zmiany ustawy do Sejmu. Projekt skierowano do I czytania w Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz w Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Stanowisko komisji wraz z poprawkami zawarte jest w druku nr 319-A. 18 marca 2016 r. Sejm na III czytaniu ustawę przyjął i 21 marca 2016 r. przekazał Prezydentowi oraz Marszałkowi Senatu. Senat nie wniósł poprawek, w związku z czym 4 maja 2016 r. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 668.

- **Poselski projekt ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, - druk sejmowy nr 315.**

Wniesiony do Sejmu 19 lutego 2016 r. projekt dotyczył określenia warunków, zasad i trybu lokalizacji oraz realizacji elektrowni wiatrowych; warunków lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych; wprowadzenia obowiązku uzyskania przez inwestora decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, wprowadzenia obowiązku uzyskania decyzji zezwalającej na eksploatację, objęcia elektrowni wiatrowych dozorem technicznym. Opinia ZGWRP (dostępna na www.zgwrp.pl) negatywnie odnosi się do projektu. Tak jak wiele środowisk i podmiotów negatywnie zaopiniowaliśmy wpływ wdrożenia ustawy na władztwo samorządów gospodarowania przestrzenią, negatywny wpływ na inwestycje znajdujące się lub mogące znajdować się w sąsiedztwie urządzeń elektrowni wiatrowych, restrykcyjne przepisy prawa budowlanego odnoszące się do elektrowni wiatrowych, szczególnie w zakresie parametrów lokalizacji tych urządzeń, generowanie kosztów dla inwestujących w ten sektor energetyki odnawialnej, które to koszty praktycznie zdecydują o zaniechaniu działalności w tym zakresie.

16,17 i 18 marca 2016 r. projektem zajmowała się podkomisja powołana specjalnie do tego celu. Komisja Infrastruktury 30 marca 2016 r. przyjęła sprawozdanie podkomisji, druk nr 365. Komisja nie uwzględniła wniosków mniejszości, strony społecznej, w tym stanowiska Związku Gmin Wiejskich RP, oraz kilkudziesięciu gmin na terenie których funkcjonują elektrownie wiatrowe. Petycje tych gmin (ponad 150 gmin członkowskich), ZGWRP załączył do swojego stanowiska przekazanego do Sejmu.

Tegoż samego dnia w Warszawie odbyła się konferencja prasowa na temat zagrożeń, jakie niesie ustawa dla samorządów i energetyki. W konferencji obok przedstawiciela ZGWRP uczestniczyli m.in. reprezentanci Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej.

Sprawozdanie Komisji Sejm rozpatrzył podczas III czytania i 20 maja 2016 r. ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek. 22 czerwca 2016 r. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 961.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 323.**

Wniesiony 8 marca 2016 r. rządowy projekt ustawy dotyczył usunięcia barier administracyjnych i prawnych w procesie inżynierijsko-budowlanym blokującym rozwój sieci szerokopasmowych i obniżenia kosztów budowy sieci szerokopasmowych poprzez m. in. rozszerzenie kręgu podmiotów dysponujących infrastrukturą techniczną, zobowiązanych do jej udostępniania przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, którzy wykorzystują ją do budowy szybkich sieci telekomunikacyjnych. Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. Projekt ten nazywany „megaustawą” budzi wiele kontrowersji. W ramach prac Zespołu ds. społeczeństwa informacyjnego KWRiST, - przedstawiciel ZGWRP wstrzymał się od głosu i nie udzielił wsparcia dla projektu. W naszej opinii (dostępna na www.zgwrp.pl) wskazywaliśmy, że nie zostały określone skutki dla budżetów

samorządów wynikające z implementacji zapisów ustawy. Nasze zastrzeżenia budzi także równość prowadzenia działalności gospodarczej przez podmioty realizujące przedsięwzięcia teleinformatyczne. Problematiczne, z naszego punktu widzenia, jest także niesymetryczne traktowanie niektórych urzędów i instalacji w świetle prawa budowlanego. Zupełnie odmienne jest w odniesieniu np. instalacji energii odnawialnej i właśnie urzędów i sieci w zakresie usług telekomunikacyjnych. 18 marca 2016 r. projekt skierowano do I czytania w komisjach: Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii oraz Komisji Infrastruktury z zaleceniem zasięgnięcia opinii Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Komisje te powołały podkomisję do dalszych prac nad projektem. Sprawozdanie z prac komisji zawarte jest w drukach sejmowych 381 i 381-A. 13 maja 2016 r., na 18 posiedzeniu, Sejm ustawę wraz z poprawkami uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, zatem 17 czerwca 2016 r. ustawę przekazano Prezydentowi do podpisu, który to uczynił 21 lipca 2016 r. Ustawa została ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 903.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 366.**

Wniesiony 24 marca 2016 r. rządowy projekt ustawy, mający na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej, dotyczył usprawnienia i uelastycznienia procedur w zamówieniach publicznych. Ministerstwo Rozwoju zrezygnowało z kontynuacji prac zapoczątkowanych przez Urząd Zamówień Publicznych w zakresie napisania od nowa ustawy – Prawo zamówień publicznych. Ze względu jednak na wymóg implementacji w/w dyrektywy do 18 kwietnia 2016 r. zaproponowano zmianę prawa dotychczasowego. ZGWRP już wielokrotnie wyrażał swoje stanowisko w sprawie implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ws. zamówień typu „in house”. Projekt ustawy został poddany konsultacjom społecznym, w ramach których ZGWRP przyjął stanowisko (dostępne na www.zgwrp.pl). W stanowisku ZGWRP, w ślad za ZMP, z satysfakcją przyjmuje zamiar wprowadzenia do polskiego porządku prawnego regulacji dotyczących zamówień wewnętrznych („in-house”), umożliwiających udzielania przez jednostki samorządu terytorialnego, po spełnieniu określonych przesłanek, zamówień „własnym” spółkom komunalnym z pominięciem trybu zamówień publicznych we wszystkich sektorach gospodarki komunalnej. Z uwagi na specyfikę spółek komunalnych oraz zapewnienie bezpieczeństwa i przejrzystości obrotu gospodarczego przedmiotowe regulacje uznać należy za niezbędne. Jednocześnie Związek zgłosił zastrzeżenia wobec szczegółowych rozwiązań w tym zakresie zawartych w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, przygotowanym przez Ministerstwo Rozwoju. Jednocześnie wyraziliśmy zdecydowany sprzeciw wobec pominięcia w projekcie ustawy przepisów uchylających rozwiązania szczególnie zawarte w ustawie z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepisy te, a w szczególności art. 3a oraz art. 6d i art. 6e, wprowadzają niczym nieuzasadnione wyjątki od ogólnych zasad prowadzenia działalności komunalnej przez jednostki samorządu terytorialnego. Stanowisko nasze spotkało się z pozytywną oceną mediów, a także Urzędu Zamówień Publicznych, Ministra Środowiska oraz Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Projekt był także wielokrotnie omawiany przez stronę samorządową KWRIŚT. W tym zakresie odbyło się także robocze spotkanie przedstawicieli ZGWRP z Prezesem Krajowej Izby Odpadów Komunalnych zrzeszającej 125 podmiotów gospodarczych będących własnością samorządów i realizujących zadania gmin w gospodarce odpadami komunalnymi. Za rozwiązaniami pomyslnymi dla naszych interesów lobbowaliśmy w mediach. Ukazało się także wiele naszych artykułów i wypowiedzi prasowych. Finalnie strona samorządowa KWRIŚT, na plenarnym posiedzeniu Komisji, pozytywnie odniosła się co do uwzględnienia naszych stanowisk w projekcie rządowym wniesionym do Sejmu. Przyjęto jednolite stanowisko samorządów, które odnosi się do szczegółowych zapisów, szczególnie dotyczących form realizacji przez gminy zadań własnych w zakresie usług publicznych wykonywanych przez własne podmioty. Generalna zaś uwaga dotyczy propozycji zamówień typu in-house nie wprost, a poprzez zamówienia z wolnej ręki. Proces ten, w ramach PZP, obarczony jest złożonością postępowania i możliwością odwołań. 31 marca 2016 r. podczas I czytania Sejm skierował projekt do Komisji Gospodarki i Rozwoju, a ta z

kolei do podkomisji nadzwyczajnej, która projekt rozpatrywała na 11 posiedzeniach w dniach od 1 kwietnia do 10 maja 2016 r. Sprawozdanie z prac komisji zawarte jest w drukach sejmowych **489 i 489-A**. 13 maja 2016 r. na 18 posiedzeniu, podczas III czytania Sejm po rozpatrzeniu sprawozdań komisji i wniosków mniejszości ustawę uchwalił. Senat procedując ustawę wniósł do niej aż 120 poprawek, druk **nr 607**. Dla samorządów szczególnie istotna była poprawka nr 109, która wniosła obowiązek przeprowadzania przetargów na odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych, jeżeli zostaną one objęte gminnym systemem. W związku z tym ZGWRP przyjął stanowisko (dostępne na www.zgwrp.pl) wzywające komisję sejmową do odrzucenia tej poprawki. Podobne stanowisko zajęła strona samorządowa KWRiST na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2016 r., w którym to stanowisku wezwano Sejm do odrzucenia tej poprawki, bowiem komisja obradująca 21 czerwca 2016 r. poprawkę poparła. Sprawozdanie komisji zawarte jest w druku nr 636. Niestety, na 21 posiedzeniu, 22 czerwca 2016 r. Sejm poprawkę przyjął i uchwalił całą ustawę. 11 lipca 2016 r. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 1020. Ustawa weszła w życie 28 lipca 2016 r.

W tej samej sprawie Polskie Stronnictwo Ludowe wniosło projekt ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, druk sejmowy nr 343. ZGWRP, w wydanej do projektu opinii podtrzymał swoje wcześniejsze stanowisko wyrażone w odniesieniu do zmian ustawy – Prawo zamówień publicznych (opinia dostępna na stronie www.zgwrp.pl).

- **Poselski projekt ustawy o składce audiowizualnej, - druk sejmowy nr 443.**

Wniesiony 20 kwietnia 2016 r. projekt dotyczył zastąpienia dotychczasowych przepisów o opłacie abonamentowej nowym unormowaniem, tzw. składką audiowizualną opłacaną przez końcowego odbiorcę energii elektrycznej. 29 kwietnia 2016 r. po I czytaniu projekt skierowano do Komisji Kultury i Środków Przekazu. 17 maja 2016 r. odbyło się wysłuchanie publiczne. Projekt zawiera także zadania dla gmin w procesie sporządzania rejestrów abonentów, szczególnie tych, którym przysługiwać będą zwolnienia z opłaty. Za czynności administracyjne gmina nie otrzyma udziału w opłacie, ani też żadnych środków na zadania zlecone. W zamian ma być zwolniona z opłaty dotyczącej obiektów o charakterze publicznym. Wstępna opinia ZGWRP w tej sprawie jest negatywna. Podkreślono w niej niepotrzebne angażowanie administracji gminnej w procesie rejestrowym oraz nieadekwatność ewentualnych rekompensat za czynności administracyjne w odniesieniu do ich kosztów i pożytków. Ostatecznie, ze względów proceduralnych (wymagana zgoda Komisji Europejskiej), prace nad projektem ustawy wstrzymano. Obecnie rozpatrywany jest sposób uszczelnienia poboru składek.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 476.**

Wniesiony 5 maja 2016 r. poselski projekt dotyczył, zgodnie z intencją wnioskodawców - wprowadzenia przejrzystych zasad w zakresie wytwarzania i wykorzystywania na własne potrzeby energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacjach, zmiany definicji instalacji OZE, wprowadzenia nowej definicji hybrydowej instalacji OZE, zmian w aukcyjnym systemie wsparcia w zakresie podziału aukcji na koszyki technologiczne. 10 maja 2016 r. projekt skierowano do I czytania na posiedzeniu Sejmu. Projekt powiązany jest z wcześniej omówioną ustawą zawartą w druku sejmowym **nr 134**. Dotyczy on bardzo istotnej działalności gmin i ich mieszkańców. W projekcie zawarty jest wprawdzie nasz wcześniejszy wniosek w zakresie uznania gmin za prosumentów, ale na tym kończy się jego pozytywny aspekt. Projekt zakłada m.in. likwidację taryf gwarantowanych (FIT) i w konsekwencji net-meteringu. W zamian proponuje się wprowadzenie nieopłacalnego systemu „opustowego”, który nie tylko naszym zdaniem jest niekorzystny i antyobywatelski. W przyjętej opinii ZGWRP (dostępna na www.zgwrp.pl) podnosi, że taka ustawa w zakresie OZE dla gmin wiejskich oznacza utratę możliwości obniżenia kosztów utrzymania obiektów komunalnych, utratę dochodów z podatków lokalnych i wzrost bezrobocia. Wspierać będzie duże koncerny energetyczne, lasy państwowe oraz globalnych producentów urządzeń dla energetyki odnawialnej, zamiast pomagać polskim przedsiębiorcom, rodzimym samorządom i polskim rodzinom. Opiniując negatywnie projekt, nadmieniliśmy także, iż należy

pamiętać o skutkach ekonomicznym dla samorządów oraz poszanowaniu podjętych wcześniej decyzji strategicznych w zakresie energetyki odnawialnej i zainicjowanych inwestycjach. Projekt ustawy skierowano do Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Komisja przedstawiła sprawozdanie ze swoich prac na drukach nr 551 i nr 551-A. 10 czerwca 2016 r. na 20 posiedzeniu Sejmu ustawę uchwalono. Senat przyjął do ustawy poprawki zawarte na druku nr 623. Na 21 posiedzeniu Sejm przyjął część poprawek Senatu i 22 czerwca uchwalił ustawę, którą 27 czerwca 2016 r. Prezydent podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 925.

- **Sporządzenie mapy w skali całego kraju zapotrzebowania małych miejscowości na infrastrukturę techniczną z inicjatywy KWRiST.**

W Zespole ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa KWRiST z inicjatywy reprezentantów ZGWRP przyjęto propozycję sporządzenia przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich krajowej mapy zapotrzebowania małych miejscowości w elementy infrastruktury technicznej, typu wodociągi i kanalizacje. Mapa ma na celu określenie kierunków zmiany akcentów w finansowaniu funduszami unijnymi rozwoju obszarów wiejskich. W tym celu przeprowadzone zostanie badanie ankietowe potrzeb m.in. w zakresie infrastruktury wodociągowej z sieciami i elementami technicznymi oraz kanalizacyjnej z sieciami, oczyszczalniami i infrastrukturą. Zakres tematyczny ankiety przyjął Zespół ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa KWRiST.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego, - druk sejmowy nr 572.**

Wniesiony 31 maja 2016 r. poselski projekt dotyczył przeniesienia podległości i nadzoru nad wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego z zarządu województwa do ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Podstawową przesłanką, zdaniem projektodawców, do zmiany podległości ośrodków jest poprawa konkurencyjności i rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich przez usprawnienie realizacji zadań związanych z zapewnieniem doradztwa rolniczemu. Projektowana nowelizacja przepisów ustawy zapewni spójność pomiędzy realizowanymi zadaniami ośrodków a priorytetami i wyzwaniem dla rolnictwa i obszarów wiejskich, określonymi przez Unię Europejską w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dokumentach programowych. Zapewni także jednolitość sposobów działania ośrodków w poszczególnych województwach oraz podniesie efektywność wykorzystania dotacji celowej, która będzie powiązana z rocznym programem działalności. Zmiana podległości pozwoli też na monitoring i kontrolowanie funkcjonowania tych jednostek. Negatywną opinię w sprawie projektu ustawy wydał Związek Województw RP oraz Związek Powiatów Polskich. ZGWRP opinie te popiera. Strona samorządowa podnosi, iż projekt wpisuje się w coraz wyraźniejszą tendencję odbierania samorządom wybranych zadań i przekazywania ich administracji rządowej. Proces ten odbywa się nie ze względu na racjonalne przesłanki, ale dlatego, że administracja rządowa nie ma w tych działaniach bezpośredniego i decydującego wpływu. 7 czerwca projekt ustawy przekazano do czytania w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, która sprawozdanie z prac zawarła w drukach nr 606 i 606-A. Na 21 posiedzeniu Sejmu 22 czerwca 2016 r. ustawę uchwalił, a Prezydent 26 lipca 2016 r. ją podpisał. Ustawa została ogłoszona w Dz.U. z 2016 r. poz. 1176.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw,- druk sejmowy nr 574.**

Wniesiony 5 maja 2016 r. poselski projekt dotyczy wprowadzenia nowych zasad przeprowadzania wyborów do walnego zgromadzenia izb oraz wprowadzenie nowych zasad pozyskiwania środków finansowych na

realizację ustawowych i statutowych zadań i celów izb rolniczych. Wnioskodawcy argumentują że proponowana zmiana przyczyni się do zwiększenia zainteresowania wyborami jak i działalnością Izb Rolnych. Pozwoli również uniknąć sytuacji upolitycznienia tych Izb, jak ma to miejsce obecnie przy zawieraniu różnego rodzaju „koalicji” i „spółdzielni” na poszczególnych szczeblach samorządu. Możliwość decydowania w zakresie prowadzenia działalności Izby reprezentującej interesy swoich członków, pozwoli na wzrost wydajności w pracach samorządu, podniesienie świadomości członkostwa. W ramach projektowanej ustawy proponowane są zmiany polegające na przeprowadzeniu wyborów kandydatów do izb rolniczych na poziomie sołectwa, organizowanych przez sołtysa, który otrzymuje terminarz wyborów bezpośrednio od Krajowej Rady Izby Rolniczej. W opinii ZGWRP (www.zgwrp.pl) stwierdzamy, że nie chcemy ingerować w ustrój samorządu zawodowego jakim są Izby Rolnicze. Nasz sprzeciw budzi tylko to, że próbuje się nałożyć zadania o nieokreślonym charakterze (bo nie są to zadania związane z administracją samorządową) na sołtysów – przewodniczących jednostek pomocniczych gmin, którzy nie posiadają osobowości prawnej, ani zdolności sądowej, nie mają zaplecza administracyjnego, finansowego i władczego. Projekt mylnie też podaje, iż jest obojętny dla finansów gmin, co jest niezgodne z prawdą, gdyż przygotowanie i przeprowadzenie wyborów pociąga za sobą oczywiste wydatki. I czytanie projektu w Sejmie odbyło się 22 lipca 2016 r. i projekt skierowano do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z zaleceniem zasięgnięcia opinii Komisji Finansów Publicznych. Niezakończone prace nad projektem.

- **Poselski projekt ustawy o używaniu siedlisk w celu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej,- druki sejmowe nr 702 i 1375.**

Wniesiony 28 czerwca 2016 r. poselski projekt dotyczy określenia zasad używania siedlisk w celu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w obrębie siedlisk, które na jej potrzeby zostały zdefiniowane jako budynki i ich części oraz grunty pod budynkami i częściami tych budynków, a w szczególności zabudowania mieszkalne i gospodarcze, które wchodzi w skład gospodarstwa rolnego. 7 lipca projekt skierowano do I czytania w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. ZGWRP w swoim stanowisku (www.zgwrp.pl) popiera projekt i wskazuje, że propozycja jest sensowna, ponieważ przyspiesza i upraszcza procedury prawne związane z przekwalifikowaniem budynków oraz gruntów wchodzących w skład siedliska rolniczego do celów prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. 9 listopada 2016 r. do Sejmu wpłynęło stanowisko rządu, w którym negatywnie odnosi się do projektu ustawy. Czytamy w nim m.in. „Rząd popiera inicjatywę rozwoju obszarów wiejskich poprzez stworzenie narzędzi prawnych mających na celu poprawę życia społeczności wiejskiej. Niemniej jednak nie widzi potrzeby wprowadzania odrębnych przepisów regulujących możliwość prowadzenia przez rolnika pozarolniczej działalności gospodarczej w ramach siedliska, gdyż kwestie te należy uregulować w istniejącym systemie prawnym. Rząd widzi potrzebę prowadzenia prac nad rozwiązaniami prawnymi, które ograniczą postępujący chaos urbanistyczno-przestrzenny. Konieczne są zasadnicze zmiany systemowe, które z jednej strony pozwolą skutecznie chronić ład przestrzenny, uwzględniając zasady racjonalnego gospodarowania rolniczą przestrzenią produkcyjną, a z drugiej – umożliwią rozwój obszarów wiejskich”. Jednocześnie 24 lutego 2017 r. do Sejmu wpłynął kolejny projekt ustawy w tej samej sprawie (Klub Kukiz '15), - **druk sejmowy nr 1375**. 10 marca 2017 r., projekt skierowano do I czytania w komisjach: Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Regionalnego. 20 czerwca 2017 r. do Sejmu wpłynęło stanowisko rządu, w którym – tak jak w przypadku poprzedniego projektu – krytycznie odniesiono się do proponowanych zmian. Niezakończone prace nad projektami.

- **Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, - druk sejmowy nr 716. Projekt związany z drukiem nr 528.**

Wniesiony 8 lipca 2016 r. senacki projekt dotyczy przesunięcia o rok terminu wejścia w życie niektórych przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1440, 1753, 1890 i 1893) - na dzień 1 stycznia 2018 r., dzięki czemu do tego czasu pasażerowie zachowają pełen dostęp do ulg ustawowych u wszystkich przewoźników, niezależnie od podpisania przez przewoźnika umowy z jednostką samorządu terytorialnego. Podobny zakres zmian przewiduje poselski projekt wniesiony do Sejmu 28 kwietnia 2016 r., - **druk sejmowy nr 528**. W dotychczasowym brzemieniu ustawa ta przewidywała wypłatę rekompensaty każdemu przewoźnikowi, który stosując ulgi ustawowe dla pasażerów zgłosi stosowne roszczenie. Senacka i poselska propozycja ustawodawcza miała na celu usprawnienie transportu publicznego poprzez wprowadzenie zmian, które obowiązywać miały od 1 stycznia 2017 roku. Zakładały one tworzenie przez samorządy zintegrowanych planów transportowych. Odpowiedzialność za zapewnienie publicznego transportu zbiorowego dla społeczności lokalnych spoczywać na wójtach, burmistrzach, prezydentach i marszałkach województw, a nie na firmach komercyjnych, które często likwidowały połączenia nieopłacalne i pozostawiały mieszkańców mniejszych miejscowości bez żadnego transportu. Zmiana terminu wejścia w życie zmian pomoże samorządom lepiej i dokładniej zastosować się do planowanych zmian i zabezpieczyć odpowiednie grupy społeczne przed utratą ulg na przejazdy transportem publicznym. ZGWRP popierało proponowane zmiany, ponieważ leżą one w interesie naszych mieszkańców. Sejm na swoim 23 posiedzeniu w dniu 21 lipca ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, zatem Prezydent 18 sierpnia 2016 r. ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2016 r. poz. 1342. W tej sytuacji wydaje się, iż projekt poselski nie będzie dalej procedowany.

Jednocześnie w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa został powołany Zespół roboczy do spraw opracowania projektu zmiany ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Do prac w Zespole Zarząd oddelegował **Pana Jacka Brygmana**, członka Zarządu, Wójta Gminy Cekcyn.

- **Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego,- druk sejmowy nr 773.**

Wniesiony 8 lipca 2016 r. przez Komisję do Spraw Petycji Sejmu RP projekt dotyczy wprowadzenia rozwiązań, które zapewnią obywatelom dostęp do danych bez konieczności osobistego stawiennictwa w siedzibie urzędu stanu cywilnego a równocześnie bez konieczności uiszczania opłat skarbowych jakie są pobierane za wydanie każdego odpisu lub zaświadczenia. 22 lipca 2016 r. projekt skierowano do I czytania w Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. ZGWRP w swojej opinii popierającej projekt (www.zgwrp.pl) podkreślił, że zgodzić się należy z wnioskodawcami, iż proponowana zmiana ustawy leży w interesie zainteresowanych obywateli, przyniesie szereg pozytywnych skutków społecznych oraz zwiększy zaufanie obywateli do administracji publicznej. 26 października 2016 r. do Sejmu wpłynęło stanowisko rządu. Czytamy w nim: „Zaproponowane w przedmiotowym projekcie rozwiązania należy ocenić pozytywnie, w szczególności mając na uwadze fakt, że podobne zdanie wyrazili przedstawiciele gmin zrzeszeni w Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej - w opinii przedłożonej Szefowi Kancelarii Sejmu RP w dniu 26 lipca br. I dalej: Skoro zatem proponowane zmiany ustawy spotkały się z akceptacją organów gmin, a cel projektu ustawy, jak również proponowana przez projektodawców metoda osiągnięcia tego celu zasługują na aprobatę, projekt należy ocenić pozytywnie. Jednakże, w opinii Rządu, zasadne jest uwzględnienie w projekcie ustawy przepisu, który by jednoznacznie wskazywał, że na dodatkowe czynności wykonywane przez urzędy stanu cywilnego w związku z wejściem w życie projektowanych przepisów nie przyznaje się dotacji celowej z budżetu państwa (por. art. 85 ust. 9 obowiązującej ustawy)”. Niezakończone prace nad projektem.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,- druk sejmowy nr 779.

Wniesiony 6 lipca 2016 r. poselski projekt dotyczy wydawania karty parkingowej oraz legitymacji dla osoby niepełnosprawnej, które to dokumenty, w ocenie projektodawców powinny być wydawane wraz z orzeczeniem potwierdzającym niepełnosprawność bez konieczności składania wniosków o ich wydanie. 22 lipca 2016 r. projekt skierowano do I czytania w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. ZGWRP popiera projekt i w swojej opinii (www.zgwrp.pl) podkreślił, że proponowana zmiana ustawy leży w interesie osób niepełnosprawnych, poprawi komfort życia ich i ich opiekunów oraz przyczyni się do znacznego ograniczenia biurokracji. Niezakończone prace nad projektem.

- **Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych.**

ZGWRP jak i strona samorządowa KWRiST negatywnie zaopiniowały ten kontrowersyjny projekt. W naszym stanowisku (www.zgwrp.pl) podkreśliliśmy fakultatywny charakter przedmiotowego rozporządzenia, które zgodnie z art. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach może, ale nie musi zostać wydane. W uzasadnieniu projektu rozporządzenia, jak również w pozostałych materiałach z procesu legislacyjnego, próżno szukać przekonujących argumentów na rzecz ingerencji ze strony administracji rządowej w sposób realizacji zadań własnych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jednocześnie podkreślić należy, iż uzasadnienie projektu rozporządzenia, koncentrując się na kosztach związanych z wymianą pojemników na odpady komunalne, całkowicie pomija koszty związane z logistyką odbioru odpadów komunalnych w nowym systemie selektywnej zbiórki. Kwestia ta była także omawiana na spotkaniu Zarządu ZGWRP z Panem Ministrem Henrykiem Kowalczykiem, Szefem Komitetu Stałego Rady Ministrów. Strona samorządowa KWRiST widząc, że Minister Środowiska, mimo sprzeciwu samorządów, zamierza jednak wydać te rozporządzenie - zwróciła się do Pani Premier o skuteczną interwencję w tej sprawie. W tej sytuacji Minister powrócił do rozmów ze stroną samorządową. Niestety, po wielu spotkaniach roboczych: ministerstwo – samorząd, 29 listopada 2016 r. na stronach RCL pojawił się nowy projekt rozporządzenia, w którym zupełnie pominięto wnioski strony samorządowej. Rozporządzenie ponownie ocenione było na posiedzeniu KWRiST w dniu 30 listopada 2016 r. Mimo argumentacji Wiceministra Środowiska, strona samorządowa ponownie wyraziła mocny sprzeciw dla samego faktu zmierzającego do wydania (nieobowiązkowego) rozporządzenia oraz zapisów w nim zawartych. Przewodniczący ZGWRP - jako współprzewodniczący KWRiST - 2 grudnia 2016 r. wystosował w tej sprawie do Ministra Środowiska stanowcze pismo, w którym jeszcze raz przedstawił ocenę samorządów do projektowanych rozwiązań.

Mimo całego szeregu konsultacji argumenty strony samorządowej zostały przez Ministra Środowiska odrzucone. Taki sam los spotkał opinie prawne wskazujące na wadliwość niektórych regulacji. Ostatecznie w dniu 29 grudnia 2016 r. Minister Środowiska wydał rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. Zostało ono opublikowane 4 stycznia 2017 r. w Dzienniku Ustaw, poz. 19.

- **Rządowy projekt „Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”.**

ZGWRP uczestniczył w pracach oceniających i opiniujących szandarowy projekt rządu w zakresie polityki rozwoju kraju w najbliższych latach. Aktywność naszych przedstawicieli przejawiała się w pracach wszystkich zespołów roboczych i samej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, a także w pracach zespołu przy Ministrze Rolnictwa i Rozwoju Wsi na rzecz opracowania „Paktu dla obszarów wiejskich”. Zarząd w swej opinii (www.zgwrp.pl) podkreślił, że Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej z nadzieją

i oczekiwaniem przyjmuje koncepcje wyrażone w projekcie. Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym i terytorialnym zaprezentowane w ogólnych założeniach jest zgodne z wielokrotnie wyrażanymi postulatami i stanowiskami Związku, który krytycznie odnosił się do przyjętego w ostatnich latach modelu rozwoju kraju opartego głównie o tzw. „ośrodki wzrostu”.

Obszary wiejskie, wysiłkiem mieszkańców i samorządów lokalnych w ostatnich 27 latach, dokonały skoku cywilizacyjnego, wpływając na poprawę jakości życia mieszkańców. Jednak analizując tempo zmian zachodzących na obszarach wiejskich w porównaniu z miastami, należy zauważyć, że dynamika wzrostu tych ostatnich jest większa, co przekłada się na wzrost dysproporcji rozwojowych na korzyść obszarów miejskich. Priorytety rozwoju kraju, określane w poprzednich okresach, wyraźnie preferowały obszary miejskie. Skutkiem tej polityki jest nierównomierny rozwój kraju, szczególnie dotkliwy dla mieszkańców obszarów wiejskich.

KWRiST w dniu 25 stycznia 2017 r. po analizie, dyskusji i zapoznaniu się z odpowiedziami Ministerstwa Rozwoju na zgłoszone wcześniej uwagi i opinie – pozytywnie zaopiniowała ostateczną wersję projektu dokumentu. Rząd zatwierdził Strategię w lutym 2017 r.

Ostatnie XXXI Zgromadzenie Ogólne Związku (24-25 kwietnia 2017 r.) przyjęło stanowisko (www.zgwrp.pl) w sprawie: „Uruchomienia projektów strategicznych dla obszarów wiejskich wpisanych w SOR”, gdzie zapisano m.in. „Będąc krajowymi reprezentantami lokalnych samorządów wiejskich oczekujemy włączenia ZGWRP w prace nad projektami strategicznymi – „Paktem dla obszarów wiejskich” i „Infrastruktura dla rozwoju obszarów wiejskich” oraz w prace podkomitetów ds. rozwoju obszarów wiejskich i ds. wymiaru terytorialnego. Przyspieszenie prac nad projektami strategicznymi i wypracowanie krajowych mechanizmów ich finansowania jest niezbędne do wyrwania się z impasu rozwojowego wielu obszarów wiejskich i ich degradacji społecznej i gospodarczej”.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt, - druk sejmowy nr 897.**

Wnieiony 2 września 2016 r. poselski projekt dotyczy uzupełnienia zakresu zadań własnych gmin o zapobieganie bezdomności zwierząt; proponuje się, aby wyliczenie elementów programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności miało charakter otwarty, a także, aby program ten mógł obejmować plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie. Zarząd ZGWRP w swojej opinii (www.zgwrp.pl) podkreśla, że opiniowany projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt przedłożony Sejmowi przez grupę posłów **nie rozwiązuje żadnego** z głównych problemów z którymi wiąże się realizacja przez gminy ustawy o ochronie zwierząt. Propozycje zawarte w projekcie, wbrew uzasadnieniu do projektu ustawy, nawet nie przybliżają nas do rozwiązania problemów bezpańskich psów i kotów. Zalegalizowanie możliwości ponoszenia przez gminy kosztów kastracji i sterylizacji zwierząt, których właścicielami są konkretni obywatele, spowoduje jedynie zwiększenie oczekiwań społecznych adresowanych do władz gmin. W sytuacji, kiedy w gminach wiejskich ściągalność podatków od posiadanych psów jest znikoma, spowoduje to konieczność wygenerowania dodatkowych środków budżetowych. Projekt skierowano do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. 15 listopada 2016 r. Sejm na 30 posiedzeniu ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, a 20 grudnia 2016 r. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2016 r. poz. 2101.

- **Rządowy projekt ustawy Prawo oświatowe, - druk sejmowy nr 1130 oraz przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe, - druk sejmowy nr 1131.**

Projekt w zakresie **Prawa oświatowego** dotyczył wprowadzenia zmian ustroju szkolnego i związanych z tym modyfikacji w organizacji i funkcjonowaniu szkół i placówek oświatowych; projekt ustawy proponował

przekształcenie dotychczasowej struktury szkolnictwa, by docelowo obejmowała: 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę pierwszego stopnia, 3-letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy, 2-letnią branżową szkołę drugiego stopnia, szkołę policealną.

Projekt dot. **przepisów wprowadzających ustawę Prawo oświatowe** dotyczył mechanizmów i trybu wdrożenia nowych regulacji zawartych w ustawie - Prawo oświatowe przewidującej nowy ustrój szkolny oraz modyfikację organizacji szkół i placówek oświatowych.

Prace nad projektami ustaw toczyły się w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz RCL. Ustawa Prawo oświatowe, wraz z projektem ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, nowelizującej m.in. ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, opisuje zmiany w organizacji oświaty w Polsce zapowiedziane w exposé Prezesa Rady Ministrów Pani Beaty Szydło. Najważniejszą zmianą w stosunku do obowiązującego stanu prawnego były zawarte w projektowanych ustawach rozwiązania dotyczące nowego ustroju szkolnego oraz związanych z tym modyfikacji w organizacji i funkcjonowaniu szkół i placówek oświatowych. Przewidywane były także zmiany systemowe w wybranych obszarach oświaty, wzmacniające i uzupełniające zmiany ustroju szkolnego. Wszystkie organizacje samorządowe reprezentowane w KWRiST w wydanym w dniu 26 października stanowisku (www.zgwrp.pl) negatywnie zaopiniowały obydwie ustawy. Obok wielu powodów negatywnego stanowiska, jako główne jego przesłanki podano: brak diagnozy będącej podstawą proponowanych zmian, niemożliwe do zachowania terminy wdrożenia nowego ustroju szkolnego, brak projektów aktów wykonawczych, niezbędnych do przeprowadzenia zmian zaproponowanych w analizowanych projektach ustaw oraz brak projektów aktów wykonawczych, niezbędnych do przeprowadzenia zmian zaproponowanych w analizowanych projektach ustaw. Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 8 listopada 2016 r. przyjęła oba projekty ustaw. Rząd 14 listopada 2016 r. wniósł oba projekty do Sejmu. Zostały one skierowane do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Sprawozdania z prac Komisji zawarte są w **drukach nr 1119, 1120 i 1120-A**. Sejm 14 grudnia 2016 r. na 32 posiedzeniu obydwie ustawy uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, a prezydent podpisał je 9 stycznia 2017 r. Zostały one ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 59 – Prawo oświatowe, poz. 60 – Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw oraz poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 1143, a także druki nr 1317, 1334 oraz 1361.**

Prace nad rządowym projektem toczyły się w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Projekt był także w toku konsultacji w RCL. Związek popierał propozycje mające na celu przeniesienie na poziom gminny władztwa w zakresie ustanawiania prawa miejscowego dot. zasad wycinki drzew i krzewów wraz z określeniem opłat za te czynności. Mimo sprzeciwu innych szczebli samorządu, ZGWRP - niezależnie od pozytywnej oceny tych zapisów, zwracał uwagę na aspekt decentralizacji zadań administracji samorządowej na korzyść gmin. Rząd nie wniósł projektu do Sejmu, a 7 grudnia 2016 r. wpłynął poselski projekt w tej sprawie (choć o węższym zakresie funkcjonalnym). Wniesiony projekt dotyczył wprowadzenia zmian regulacji dotyczących wycinki drzew i krzewów poprzez zwiększenie uprawnień właścicieli nieruchomości, na których rosną drzewa i krzewy oraz wyposażenie jednostek samorządu w kompetencje do dostosowywania poziomu ochrony zieleni do ich potrzeb. Projekt skierowano do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Sprawozdanie Komisji zawarte jest w druku nr 1148. 16 grudnia 2016 r. Sejm na 33 posiedzeniu ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, a Prezydent ustawę podpisał 28 grudnia 2016 r. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 2249. Niestety ustawa – naszym zdaniem – obarczona była błędem legislacyjnym. Wskutek zamiany projektu rządowego na poselski oraz pośpiechem procedowania, - nie wprowadzono w ustawie okresu przejściowego, w którym samorzady uregulowałyby zasady postępowania w formie prawa miejscowego. W wyniku tego w kraju nastąpiła natychmiastowa, zmasowana i niekontrolowana wycinka drzewostanów. Spowodowało to powszechną falę krytyki i przyniosło 3 nowe poselskie projekty ustaw o ochronie przyrody.

Wniesione projekty przez Klub PO (**druk nr 1317**) oraz przez Klub Nowoczesnej (**druk nr 1361**) – zostały odrzucone. Natomiast wniesiony 3 marca 2017 r. projekt Klubu PiS (**druk nr 1334**) - dotyczący wprowadzenia przepisów, które będą dawały możliwość weryfikacji czy wycinka drzew oraz krzewów była przeprowadzona w celach niezwiązanych z działalnością gospodarczą - został skierowany do dalszych prac i na 39 posiedzeniu w dniu 7 kwietnia 2017 r. oraz na 41 posiedzeniu w dniu 11 maja 2017 r. Sejm, po przyjęciu poprawek Senatu, ustawę uchwalił. Po podpisaniu przez Prezydenta, została ona ogłoszona w DZ.U. z 2017 r. poz. 1074.

- **Rządowy projekt ustawy o Polskiej Służbie Geologicznej.**

Prace nad projektem toczą się w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz w RCL w ramach konsultacji. Projekt ustawy o Polskiej Służbie Geologicznej, zwanej dalej „PSG”, zmierza do utworzenia państwowej osoby prawnej, której celem byłoby wykonywanie szeroko rozumianych zadań państwa w dziedzinie geologii. Projekt ma tym samym na celu organizacyjno-strukturalne, zadaniowo-kompetencyjne oraz rzeczowo-finansowe uporządkowanie i wzmocnienie tej sfery państwowej działalności, która polega na badaniu, rozpoznawaniu i dokumentowaniu budowy geologicznej, racjonalnym zagospodarowywaniu struktur geologicznych, w tym ochronie tych struktur oraz wypełniającej je materii, bez względu na miejsce ich występowania. PSG ma wykonywać interes publiczny państwa w dziedzinie geologii, z włączeniem zapewnienia bazy surowcowej. Zarząd ZGWRP w swoim stanowisku (www.zgwrp.pl) wraz z gminami zrzeszonymi w Stowarzyszeniu Gmin Górniczych w Polsce wyraża stanowczy sprzeciw ograniczeniom wpływu gmin z opłat eksploatacyjnych oraz podatków i opłat lokalnych, które mają być głównym źródłem sfinansowania kosztów powołania nowej służby. Ponadto ZGWRP wspólnie z gminami: Kleszczów, Rząśnia, Sulmierzyce oraz Szczerców zlecił wykonanie ekspertyzy w zakresie wskazania dotychczasowego ustawowego zakresu zadań jednostek samorządu terytorialnego finansowanych opłatami uregulowanymi w dziale VII ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz potencjalnych skutków w powyższym zakresie wynikających z uchwalenia nowelizacji ustawy w kształcie proponowanym w ustawie o Polskiej Służbie Geologicznej w brzmieniu projektu z dnia 13 września 2016 r. A ponadto ocenę konstytucyjności projektowanej regulacji, umniejszającej dochody jednostek samorządu terytorialnego w kontekście zakresu pozostawionych gminom zadań w dziedzinie dotychczas finansowanej opłatami. Ekspertyza ta i jej treści posłużą nam na formułowanie konkretnych wniosków i uwag odnoszących się do projektowanych regulacji. Narzędzie to będzie bardzo pomocne w obronie źródeł dochodów własnych gmin górniczych. Rząd nie wniósł jeszcze projektu do Sejmu.

- **Poselskie projekty ustaw o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, - druki sejmowe (tymczasowe) nr MK-020-313(2)/16 oraz nr MK-20-335/16.**

Wniesione projekty – pierwszy przez posła klubu Kukiz'15, a drugi przez klub PSL – mają na celu wprowadzenie dodatków do emerytur dla osób zasłużonych w działalności ochotniczych straży pożarnych. Związek wielokrotnie współuczestniczył w próbach ustawowego zagwarantowania dodatków emerytalnych dla strażaków ochotników, niestety bez powodzenia. Na przeszkodzie stawały zawsze ograniczone możliwości budżetu państwa. Opinia ZGWRP (www.zgwrp.pl) jest pozytywna co do istoty proponowanych przywilejów, a niestety negatywna co do metodologii i zakresu czynności administracyjnych poprzedzających ich przyznanie. Projekty nie skierowano do dalszych prac.

- **Wpływ ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych na wymiar i pobór podatków od nieruchomości.**

Zarząd ZGWRP w swoim stanowisku (www.zgwrp.pl) dostrzega pilną potrzebę prawnego uregulowania problematyki opodatkowania urządzeń energetyki wiatrowej. Gminy, szczególnie te zrzeszone w

Stowarzyszeniu Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej, zgłaszają istotne problemy w tym zakresie, związane z dyscypliną finansów publicznych w kontekście przygotowywania projektów budżetów samorządów na rok 2017.

Ze względu na wagę problemu, Zarząd ZGWRP zwrócił się do Pani Beaty Szydło – Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o podjęcie działań przez Ministra Finansów zmierzających do wydania jednoznacznej interpretacji rozstrzygającej w zakresie stosowania przez samorządy przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 716 z późn. zm.), ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 961). Interpretacja winna dotyczyć zakresu i metodologii objęcia podatkiem od nieruchomości urządzeń energetyki wiatrowej od dnia 1 stycznia 2017r.

Zasadniczym celem wnioskowanych działań jest zapobieżenie uchybieniom dyscypliny finansów publicznych, wyeliminowanie potrzeby ukształtowania postępowania w trybie orzecznictwa sądów administracyjnych oraz usunięcie wątpliwości w zakresie wymiaru i poboru podatku należnego za urządzenia energetyki wiatrowej.

15 grudnia 2016 r. Związek otrzymał odpowiedź Ministra Rozwoju i Finansów, z której wynika, iż Minister wydanie interpretacji rozstrzygającej w przedmiotowej kwestii uważa za przedwczesne, co argumentuje następująco: „Stosowanie prawa podatkowego należy do samodzielnych kompetencji organów podatkowych właściwych w sprawach konkretnych podmiotów. Ewentualne sygnały o niejednolitości stosowania przepisów prawa podatkowego przez organy podatkowe w zakresie opodatkowania elektrowni wiatrowych, uzasadniające wydanie takiej interpretacji, mogą pojawić się dopiero po 1 stycznia 2017 r., kiedy zaczną obowiązywać nowe regulacje. Niemniej, można spodziewać się, że z uwagi na jednoznaczne stanowisko w zakresie uznania całej elektrowni wiatrowej za budowlę w rozumieniu ustawy - Prawo budowlane, co potwierdził Minister Infrastruktury i Budownictwa, wątpliwości dotyczące podstawy opodatkowania w przypadku elektrowni wiatrowych mogą w ogóle nie wystąpić. Ostatnie wyroki sądowe potwierdzają, że za podstawę do opodatkowania należy traktować całość urządzenia: fundament, stopę, łopaty, turbinę i urządzenia sterownicze. Wskazanie niejednolitego stosowania przepisów prawa podatkowego w interpretacjach indywidualnych, wydanych przez organy podatkowe w takich samych stanach faktycznych lub zdarzeniach przyszłych, oraz w takich samych stanach prawnych uzasadnia, zgodnie z art. 14a §1a pkt 2 Ordynacji podatkowej, wystąpienie z wnioskiem o wydanie interpretacji ogólnej. Takie wnioski nie zostały złożone do Ministra Rozwoju i Finansów.” Należy tu uwzględnić sygnalizowaną zmianę stanowiska Ministra Energii, która ma przywrócić terminologię budowli do celów podatkowych w odniesieniu do „wiatraków”, - do stanu przed zmianą ustawy. Byłby to krok w pożądanym kierunku.

- **Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym oraz ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, - druk sejmowy nr 1232.**

Wniesiony 15 grudnia 2016 r. komisyjny projekt dotyczy ograniczenia zasady solidarnej odpowiedzialności w sytuacji, gdy jeden lub kilku współwłaścicieli jest zwolnionych z obowiązku zapłaty podatku rolnego lub podatku od nieruchomości współwłaścicieli nieruchomości. 24 stycznia 2017 r. projekt po I czytaniu w Sejmie skierowano do komisji: Finansów Publicznych i Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Zarząd ZGWRP wydał w sprawie projektu opinię (www.zgwrp.pl), w której napisano: „Zważywszy na fakt, że inicjatywa ustawodawcza Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP zmierza do porządkowania przepisów prawa podatkowego w wyżej wymienionym zakresie, umożliwiając samorządom jego sprawne stosowanie, bez ryzyka wszczynania sporów przez podatników czy rozstrzygnięć sądowych wbrew językowemu brzmieniu zapisów ustawy, Zarząd Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnie opiniuje przedłożony projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym i ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. 23 marca 2017 r. wpłynęło stanowisko rządu, - pozytywnie odnoszące się do projektu ustawy. Na 42 posiedzeniu 25 maja 2017 r., Sejm ustawę uchwalił. 1 czerwca 2017 r. Senat nie wniósł do niej poprawek, zatem po podpisaniu przez Prezydenta została ona ogłoszona w Dz.U. z 2017 r. poz. 1282.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska, - druk sejmowy nr 1127.**

Wniesiony 7 grudnia 2016 r. projekt dotyczy zmniejszenia kosztów funkcjonowania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz przyspieszenia i uproszczenia procedur powoływania ich członków, a w efekcie usprawnienia pracy tych organów.

Związek, wraz z innymi korporacjami samorządowymi jest przeciwny kolejnym przedsięwzięciom centralizacji zadań regionalnych i ograniczaniu praw samorządów. M.in. zmniejszenie liczebności rady nadzorczej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z 12 na 11 członków – dotyczy wyłącznie ograniczenia reprezentacji strony samorządowej. Strona samorządowa wyraziła swoją opinię w tej sprawie na posiedzeniu KWRiST 25 stycznia 2017 r. oraz ponownie na posiedzeniu w dniu 22 lutego 2017 r. Mimo, że projekt ustawy jest projektem poselskim, to opinia KWRiST została oficjalnie przedłożona w Sejmie. 23 lutego 2017 r. Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa przedłożyła sprawozdania z prac nad projektem, - **druk sejmowy nr 1318** oraz **nr 1318 A** i **nr 1448**, w których rekomenduje Sejmowi uchwalenie ustawy z poprawkami. Strona samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oficjalnie przekazała swoje uwagi i zaprotestowała przeciw zawłaszczaniu wojewódzkich funduszy przez agendy rządowe na posiedzeniach Komisji w dniach 22 lutego i 29 marca 2017 r. Niestety, na 38 posiedzeniu 23 marca 2017 r. Sejm ustawę uchwalił. 30 marca 2017 r. Senat wniósł poprawki, - **druk nr 1441**, które Sejm na 39 posiedzeniu w dniu 7 kwietnia 2017 r. przyjął i uchwalił ustawę. Po podpisaniu przez Prezydenta, została ona ogłoszona w Dz. U. z 2017 r. poz. 898.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 1409.**

Wniesiony 16 marca 2017 r. projekt dotyczy wzmocnienia kontrolnej i pomocniczej wobec samorządu terytorialnego funkcji regionalnych izb obrachunkowych, co pozwoli m.in. na skuteczniejsze przeciwdziałanie niekorzystnym tendencjom związanym z nadmiernym zadłużaniem się jednostek samorządu terytorialnego i spowoduje wzmocnienie pozycji gospodarczej samorządu terytorialnego.

Prace nad projektem toczyły się w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz w RCL. ZGWRP tak jak i inne korporacje, po wnikliwej analizie proponowanej nowelizacji ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, w swoim stanowisku (www.zgwrp.pl) negatywnie zaopiniował przedłożony projekt, ponieważ naruszał on ład prawny w zakresie samodzielności samorządów terytorialnych zagwarantowany Konstytucją RP. Ponadto, poprzez zmianę zasad wybierania członków Kolegium RIO i prezesów RIO nastąpi recentralizacja tych organów, co stanowi zagrożenie dla suwerenności JST. W toku prac nad projektem, ministerstwo uwzględniło opinie strony samorządowej i wycofało się z zapisów w sprawie kontroli i oceny JST pod względem gospodarności i rzetelności gospodarki finansowej. W wyniku prac w Zespole Ustrojowym KWRiST dokonano także zmian w projekcie w zakresie właściwym i zgodnym z prawem - a szczególnie z Konstytucją RP - określeniem przypadków, w których decyzjom prezesa rady ministrów ws. zawieszenia organów gminy i ustanowienia zarządu komisarycznego będzie można nadać rygor natychmiastowej wykonalności. W rezultacie, wniesiony projekt ustawy nie zawierał tak kontrowersyjnych i nieprzyjaznych dla JST zapisów. Natomiast w zakresie wyboru członków Kolegium RIO i prezesów RIO Rząd nie zmienił stanowiska, czyli procesy te będą miały znamiona recentralizacji. 7 kwietnia 2017 r. odbyło się I czytanie projektu, który skierowano do dalszych prac w komisjach: Finansów Publicznych oraz Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Regionalnego. Niestety, w trakcie procedowania ustawy ponownie pojawiły się poprawki poselskie, przywracające niekorzystne dla JST zapisy w sprawie zakresu kontroli i metodologii nadzoru regionalnych izb obrachunkowych. Przedstawiciele rządu nie bronili w parlamencie wypracowanego z KWRiST tekstu ustawy. Strona samorządowa jednoznacznie sprzeciwia się zmianom, które mogą być podstawą do nieuzasadnionych ocen działania JST, a szczególnie ich organów wykonawczych. Sprawozdania

Komisji i Podkomisji sejmowych zawarte są w **drukach nr 1597 i 1597-A**. 8 czerwca 2017 r. na 43 posiedzeniu Sejm uchwalił ustawę wraz z kontrowersyjnymi poprawkami i przekazał ją do Senatu (który nie wniósł poprawek) i Prezydentowi. 27 czerwca 2017 r. strona samorządowa KWRiST wystąpiła do Prezydenta RP z wnioskiem o veto w stosunku do ustawy. To samo uczynił Zarząd ZGWRP w dniu 1 lipca 2017 r. (www.zgwrp.pl). 12 lipca 2017 r. Prezydent złożył wniosek (druk sejmowy nr 1749), czyli veto!, o ponowne rozpatrzenie ustawy. Niezakończone prace nad projektem.

- **Rządowy projekt ustawy o spółdzielniach rolników, - druk sejmowy nr 1425.**

Wniesiony 22 marca 2017 r. przez rząd projekt dotyczy kompleksowego uregulowania zasad i sposobu funkcjonowania spółdzielni rolników i ich związków oraz stworzenia zachęt do powoływania przez rolników tego typu podmiotów poprzez m. in. wyłączenie ich z niektórych obowiązków fiskalnych. Zarząd Związku negatywnie zaopiniował projekt ustawy (www.zgwrp.pl). Zarząd pozytywnie odniósł się do tych uregulowań zawartych w projekcie, które mogą poprawić funkcjonowanie spółdzielczości rolniczej w sferze ekonomicznej i społecznej. Wsparto także propozycje poprawy potencjału producentów rolnych, stymulowanie opłacalności produkcji rolniczej, usprawnienia przetwarzania, sprzedaży i dystrybucji produktów rolnych. Na negatywną opinię ZGWRP wpłynęło to, że proponowany rozwój spółdzielczości rolniczej ma odbyć się kosztem gmin z obszarami wiejskimi, które utracą znaczną część lub całość dochodów z podatku od nieruchomości, - wskutek ustawowego zwolnienia spółdzielni rolników z tej części obciążeń fiskalnych. Wniesiony projekt nie zawiera wyliczenia skutków finansowych dla jst, co z kolei jest niezgodne z zasadami techniki prawodawczej. Wcześniej projekt został z tych samych powodów negatywnie zaopiniowany przez Zespół ds. finansów publicznych KWRiST. 5 kwietnia 2017 r. Sejm po pierwszym czytaniu skierował projekt do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, która to Komisja w dniu 24 maja 2017 r. powołała podkomisję do rozpatrzenia projektu. Niezakończone prace nad projektem.

- **Projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych zawierających akty normatywne i inne akty prawne, dzienników urzędowych wydawanych w postaci elektronicznej oraz środków komunikacji elektronicznej i informatycznych nośników danych.**

Prace nad treścią rozporządzenia toczą się w KWRiST oraz w RCL. Zarząd ZGWRP wydał opinię o projekcie (www.zgwrp.pl). Zarząd podkreślił, że zasadniczym celem i kierunkiem działań powinno być wdrażanie takich rozwiązań, które będą pozwalały na uzyskiwanie coraz większej efektywności i jakości procesu legislacyjnego oraz tworzonego prawa, jak również zapewniających coraz wyższy poziom dostępności do obowiązującej treści przepisów. Winno się to odbywać poprzez ustanawianie stosownych „standardów informatycznych” w powyższym zakresie – coraz wyższych, w miarę dokonującego się postępu technologicznego i już uzyskanych efektów. Z tego też względu podkreślono, iż samorzady są żywotnie zainteresowane tym aby wojewódzkie dzienniki urzędowe były ogłaszane obowiązkowo w formacie XML.

- **Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.**

23 listopada 2015 r. ówczesny Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej powiadomił Związek i gminy o trwającym procesie tzw. czwartej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Na naszą prośbę wydłużono proces konsultacji AKPOŚK. Jednocześnie z Panem Mariuszem Gajdą, Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Środowiska uzgodniliśmy coroczny proces przeglądu i aktualizacji Programu. Wynika to z faktu, iż aktualizacja KPOŚK jest w centrum zainteresowania wielu samorządów. Świadczy o tym przebieg dyskusji w tym zakresie na XVI Kongresie Gmin Wiejskich (6-7 października br., Serock) - wobec stanowiska zajętego na Kongresie przez ówczesnego Podsekretarza Stanu P. Janusza Ostapiuka. Ministerstwo zatem ponownie prowadzi kolejną, piątą już aktualizację. Na ostatnim posiedzeniu KWRiST 24 maja 2017 r. strona samorządowa pozytywnie zaopiniowała projekt aktualizacji. Wskazano jednocześnie, iż brak dostatecznego

wsparcia finansowego dla samorządów procesu zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków może wygenerować znaczące problemy związane z karami finansowymi za niewywiązanie się z warunków umowy traktatowej z UE.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy - Kodeks karny, - druk sejmowy nr 1509.**

Wniesiony 20 kwietnia 2017 r. projekt dotyczy zgodnie z uzasadnieniem - zaostrzenia kar za zabijanie zwierząt i znęcanie się nad nimi z 2 do 3 lat pozbawienia wolności, a w przypadku dokonania tego ze szczególnym okrucieństwem z 3 do 5 lat, wprowadzenia obligatoryjnego orzekania przez sąd nawiązki na cele ochrony zwierząt w przypadku skazania za przestępstwa przeciwko zwierzętom, wskazania możliwości orzeczenia zakazu posiadania określonej kategorii zwierząt oraz uniemożliwienia wykonywania prac, czynności i działalności związanych z wykorzystywaniem zwierząt lub oddziaływaniem na nie osobom, które dopuściły się wobec nich czynów ze szczególnym okrucieństwem. 10 maja 2017 r. po pierwszym czytaniu projekt skierowano do Komisji: Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Sprawozdania z prac Komisji zawarte są w **drukach nr 1646 i 1646-A**. Na 44 posiedzeniu 22 czerwca 2017 r. Sejm nie dokończył III czytania projektu ustawy. Niezakończone prace nad projektem.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne, - druk sejmowy nr 1529.**

Wniesiony do Sejmu 26 kwietnia 2017 r. projekt dotyczy m. in. powołania nowej jednostki - państwowej osoby prawnej Wody Polskie, której zadaniem będzie przejrzyste finansowanie inwestycji w gospodarce wodnej jak również sprawne pozyskiwanie środków finansowych na te inwestycje, w tym środków pozabudżetowych oraz uregulowania kwestii administrowania wodami, w tym władztwo nad przypisanymi jednostkom administracyjnym wodami sprawowane w imieniu Skarbu Państwa.

Ministerstwo Środowiska poinformowało Związek pismem z dnia 14 grudnia 2015 r., że projekt ustawy Prawo wodne w wersji przedstawionej przez poprzedni rząd nie będzie dalej przedmiotem prac Rady Ministrów ani parlamentu. Resort przystąpił do nowej redakcji projektu ustawy. Jest to efekt protestów przesłanych przez Związek oraz wielu gmin, które odpowiedziały na apel w sprawie podejmowania sprzeciwu wobec planowanego przekazania gminom, jako zadań własnych, zadań z zakresu utrzymania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych. **Dziękujemy wszystkim wójtom i burmistrzom oraz radom gmin za zaangażowanie się w tę sprawę.**

Ministerstwo Środowiska przeprowadziło szerokie konsultacje, w tym z KWRiST nowego projektu ustawy – Prawo wodne. Projekt zawiera fundamentalne zmiany w gospodarowaniu wodami. Planuje się, że powstanie nowy twór: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Wody Polskie mają z jednej strony reprezentować interesy właścicielskie Skarbu Państwa, a z drugiej być organem administracji. Projekt zakłada likwidację wielu zwolnień z opłat za wody, przeniesienie na Wody Polskie prawa do wydawania pozwoleń wodnoprawnych, przeniesienie do Wód Polskich zasobów pracowniczych związanych dotychczas z gospodarowaniem wodami z powiatów i województw. Postępowanie ZGWRP w sprawie opiniowania projektu przebiegały w dwóch płaszczyznach. Wspólnie z innymi korporacjami samorządowymi negatywnie zaopiniowano całość projektu, wskazując na niekorzystne dla JST rozwiązania w zarządzaniu wodami. W zakresie melioracji szczegółowych odbyła się robocza rozmowa przedstawicieli Związku z Panem Mariuszem Gajdą Wiceministrem Środowiska. W rezultacie w projekcie ustawy znalazły się zapisy zgodne z naszymi wnioskami, - cedujące powinności w tym zakresie na Wody Polskie. Stąd ZGWRP na posiedzeniu Zespołu Infrastruktury KWRiST wniósł pisemne poparcie dla tych zmian. Ponadto Przewodniczący ZGWRP uczestniczył w spotkaniu z Panem Henrykiem Kowalczykiem, Przewodniczącym Komitetu Stałego Rady Ministrów poświęconym projektowi ustawy. Przedłożony Sejmowi projekt ustawy - Prawo wodne, pozytywnie odnosi się do wnioskowanego przez ZGWRP uregulowania problematyki melioracji szczegółowych i udziału samorządów gmin z obszarami wiejskimi w procesie inwestycyjnym oraz konserwacyjnym urządzeń melioracji. Sejm na 42 posiedzeniu 25 maja skierował projekt do dalszego procedowania do komisji: Finansów Publicznych, Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Odbyło się 7 roboczych posiedzeń Podkomisji powołanej do rozpatrzenia projektu. Sprawozdanie Podkomisji zawarte jest w druku **nr 1679-A**. Uchwaloną 18 lipca 2017 r. ustawę przekazano do Senatu, który wniósł poprawki (druk **nr 1768**). Sejm na 46 posiedzeniu 20 lipca 2017 r., uwzględnił poprawki Senatu i ustawę uchwalił. Po podpisaniu przez Prezydenta została ona ogłoszona w Dz.U. z 2017 r. poz. 1566.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 1560.**

Wniesiony do Sejmu 17 maja 2017 r. projekt dotyczy zgodnie z uzasadnieniem - skatalogowania czynności pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz zarządzania nieruchomościami; ujednolicenia praktyki stosowania przepisów w zakresie m.in. zbywania nieruchomości publicznych na rzecz osób, które wieloletnią dzierżawią lub użytkują nieruchomości publiczne, określania dochodu na potrzeby udzielania bonifikat od opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego oraz zasad potwierdzania aktualności operatów szacunkowych. Projekt uzyskał pozytywną opinię KWRiST. Na 42 posiedzeniu Sejmu 24 maja 2017 r. projekt skierowano do I czytania w komisjach: Infrastruktury oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Sprawozdanie Komisji zawarte jest w drukach nr 1678, 1678-A i 1742. Po uchwaleniu przez Sejm w dniu 7 lipca 2017 r. ustawę przekazano Senatowi, który wniósł poprawki (druk nr 1739), uwzględnione w części przez Sejm. Ustawa została uchwalona na 46 posiedzeniu Sejmu w dniu 20 lipca 2017 r. Po podpisaniu przez Prezydenta, została ona ogłoszona w Dz. U. z 2017 r. poz. 1509.

- **Zmiana Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej w latach 2016-2019 z inicjatywy KWRiST. Program rządowy.**

Na wniosek strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, a szczególnie przedstawicieli ZGWRP pracujących w Zespole ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa w 2016 roku wszczęto prace zmierzające do zmiany Programu. Połączone posiedzenie Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa oraz Zespołu ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska KWRiST postanowiło powołać samorządowo-rządowy Zespół roboczy ds. Programu. Do pracy w Zespole Zarząd ZGWRP oddelegował trzech swoich członków. Podstawowym celem inicjatywy było ustalenie kryteriów, które preferowałyby w dostępie do środków wsparcia drogi na obszarach wiejskich. Dotychczasowy system wyróżniał drogi miejskie, konsumując tym samym znaczne środki ze względu na wyższe parametry i poziom bezpieczeństwa. Naszym zdaniem było to zaprzeczenie Programu, wykluczające osiągnięcie zakładanych efektów. Dokonano przy naborach na 2017 r. zmianę punktacji, ograniczenie kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Przyjęto zmiany do kryterium pierwszego tj. znaczenie zadania dla realizacji infrastruktury drogowej, w sposób gwarantujący podnoszenie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego. W elementach BRD (bezpieczeństwa ruchu drogowego) przyjęto naszą propozycję wymienienia tych elementów i punktowania 1 pkt za każdy, z tym, że max 2 pkt łącznie za te elementy. Naszym zdaniem były to zmiany na lepsze, jako wychodzące naprzeciw naszym oczekiwaniom. W pierwszej połowie 2017 roku trwały konsultacje zmienionego Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019. Uwagi Związku do projektu zamieszczone są na www.zgwrp.pl W Dz.U. z 2017 r. poz. 1476 opublikowano Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego na przebudowę, budowę lub remonty dróg powiatowych i gminnych. Nowe zasady obowiązywać będą przy naborach na projekty realizowane w 2018 roku. Inwestycje samorządów o dochodach niższych niż średnia w województwie zyskają dodatkowe punkty podczas oceny wniosków o dofinansowanie. Resort Infrastruktury i Budownictwa wprowadził też nowe kryterium „Bezpieczeństwo ruchu drogowego”. Zgodnie z nim punktowane będą inwestycje na obszarach, na których występuje najwyższe ryzyko wystąpienia wypadku drogowego. Ocena będzie odbywać się na bazie metodologii opracowanej przez Krajową Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Zmieniła się także punktacja oceny kryterium sieciowego. Preferowane będą zadania eliminujące wykluczenie komunikacyjne, poprzez uwzględnienie wpływu inwestycji na poprawę dostępności czasowej. Więcej punktów będzie można uzyskać w ramach kryterium obsługowego - większe wsparcie będzie przyznawane zadaniom istotnym z punktu widzenia wpływu na poprawę dostępności komunikacyjnej, w szczególności instytucji publicznych i podmiotów świadczących usługi publiczne.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją programu "Za życiem", - druk sejmowy nr 1638.**

Wniesiony do Sejmu 14 czerwca 2017 r. projekt dotyczył pierwszego etapu realizacji działań wskazanych w

programie kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (drugi etap wprowadzony kolejnym projektem ustawy przewidziany został na IV kwartał 2017 r.). Związane z tym zmiany niektórych ustaw obejmują m.in. pomoc uczennicom w ciąży, utworzenie ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych ze szczególnym uwzględnieniem wczesnego wspomagania rozwoju dzieci; rozwój sieci mieszkań chronionych, w tym mieszkań wspieranych i treningowych; wprowadzenie ułatwień powrotu na rynek pracy opiekunom dzieci niepełnosprawnych. Oceniając projekt strona samorządowa podkreślała obawy o dostateczną ilość środków finansowych na realizację Programu. Czytanie projektu w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny odbyło się w dniach 16-21 czerwca 2017 r. (sprawozdanie: druki sejmowe nr 1642 i 1642-A). Ustawę uchwalono na 44 posiedzeniu Sejmu w dniu 22 czerwca 2017 r. Senat nie wniósł poprawek i została ona podpisana przez Prezydenta oraz ogłoszona w Dz.U. z 2017 r. poz. 1292.

- **Poselski projekt ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 1712.**

Wniesiony do Sejmu 6 lipca 2017 r. projekt dotyczył powołania Funduszu Dróg Samorządowych zarządzanego przez ministra właściwego do spraw transportu w ramach Banku Gospodarstwa Krajowego. Zadaniem FDS, według wnioskodawców, będzie dofinansowanie budowy i przebudowy dróg powiatowych i gminnych oraz mostów w ciągu dróg wojewódzkich jak również możliwość dofinansowania infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w pasie drogowym. Wniosek wywołał wiele kontrowersji i sprzecznych opinii, także w środowiskach samorządowych. Biuro Analiz Sejmowych oceniając projekt, - zasygnalizowało, iż może on być uznany za niezgodny z niektórymi regulacjami unijnymi. Mimo to, 12 lipca 2017 r. skierowano projekt do Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Sprawozdanie z prac Komisji zawarte jest w druku nr 1729. W międzyczasie część posłów wycofała swoje pierwotne poparcie projektu ustawy. Zapewne to, jak i fala krytyki różnych środowisk zdecydowała o tym, że 18 sierpnia 2017 r. projekt został wycofany przez wyznaczonego wcześniej posła sprawozdawcę.

- **Rządowy projekt ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości,- druk nr 1726.**

Wniesiony do Sejmu projekt dotyczył zgodnie z uzasadnieniem - powołania Krajowego Zasobu Nieruchomości realizującego funkcję instytucji zarządzającej nieruchomościami Skarbu Państwa i uzyskującej wpływy z tego tytułu w celu zwiększenia podaży dostępnych nieruchomości pod budownictwo mieszkaniowe, w szczególności przez wykorzystanie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa oraz budowy dostępnych mieszkań na wynajem (w tym z opcją stopniowego uzyskiwania własności przez najemcę). Początkowo projekt nosił nazwę rządowy projektu ustawy o Narodowym Funduszu Mieszkaniowym i przekazywaniu nieruchomości Skarbu Państwa na cele budownictwa mieszkaniowego. Prace nad projektem ustawy przebiegały na forum KWRIST oraz RCL. Zarząd ZGWRP w swej opinii dot. projektu (www.zgwrp.pl) pozytywnie odniósł się do propozycji rządu zawartej w projekcie ustawy. Jednakże Zarząd Związku podkreślał, iż bez pomocy Państwa gminy wiejskie nie są w stanie realizować potrzeb mieszkańców w zakresie budownictwa mieszkaniowego o niskich czynszach, mieszkań na wynajem, mieszkań chronionych oraz noclegowni czy schronisk dla bezdomnych. Projekt ustawy zakładał finansowanie przez planowany Fundusz między innymi uzbrojenia terenów na cele budownictwa mieszkaniowego oraz przekazywanie na jego rzecz nieodpłatnie terenów Skarbu Państwa przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe. Niezrozumiałe jest jednak to, że niezabudowane nieruchomości Skarbu Państwa będą przekazywane do zasobu Funduszu tylko na terenach położonych w granicach gmin miejskich, miast położonych w granicach gmin miejsko – wiejskich, dzielnicach m. st. Warszawy oraz delegaturach i dzielnicach innych gmin miejskich. Zarząd Związku przypominał, iż poza tymi strefami istnieje wiele gmin wiejskich położonych w atrakcyjnych dla budownictwa mieszkaniowego terenach, czy też położonych w obszarach metropolitalnych. Zarząd Związku postulował, aby rozszerzyć zakres stosowania ustawy również o tereny położone w gminach wiejskich, co przyczyni się do pomocy Państwa dla tych gmin w realizacji zadań z zakresu budownictwa mieszkaniowego. W rezultacie projekt ustawy obejmuje także tereny gmin wiejskich, ale tylko te, które objęte są stosownymi zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiami uwarunkowań. 20 lipca 2017 r. projekt

skierowano do Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (sprawozdanie Komisji zawarte w druku nr 1774). II i III czytanie projektu odbyło się na 46 posiedzeniu Sejmu 20 lipca 2017 r. i ustawę uchwalono. Senat nie wniósł poprawek. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2017 r. poz. 1529.

Opracowano według stanu na dzień: 8 września 2017 r.

Leszek Świętański
Sekretarz Generalny ZGWRP